

Câu chuyện thời sự

Cởi Trói

NAM CÁT NGUYỄN PHÚC BỬU HẠP

Gần hai năm nay, nhiều bạn thấy tôi không viết gì trên tờ AHCC thì nghĩ rằng chắc tôi đang làm ăn bận bịu dữ lắm, và cũng có bạn tưởng rằng tôi đã về Việt Nam ở luôn rồi.

Tôi vẫn ở Cali, địa chỉ như cũ, bình thường. Thật ra tôi tự cho tôi nghỉ xả hơi một thời gian, sau nhiều năm lặn lội đi tìm một Houdini để nhờ chàng này cởi trói cho tôi. Cũng như bạn Đồng Sĩ Khiêm (Bản TTCC số 64) tôi rất băn khoăn.

Câu chuyện thời sự này, chúng ta ai mà không quan tâm, không nhức đầu, và chưa ai tìm thấy một lối thoát được đa số chấp nhận. Tôi nói đa số, vì một thiểu số đã xé rào từ lâu rồi, và nếu tìm được một giải đáp thì tôi tự cho như đã được cởi trói, vì tôi nghĩ rằng chúng ta đang bị trói bởi nhiều sợi giây vô hình, nhưng chặt cứng, đến ngạt thở, đến chết được. Và trong cái bối cảnh chính trị hiện giờ tại Việt Nam, chúng ta phải làm gì, nên làm gì, vì chúng ta thuộc thành phần mà nước nhà đang cần đến, là trí thức, và trí thức đang sống ở hải ngoại. Dù có lớn tuổi đi nữa, chúng ta vẫn còn đóng vai làm áp lực hữu hiệu nhất, từ hải ngoại, đối với Hà Nội.

Nhìn lại trên thế giới, chỉ còn bốn anh CS ương ngạnh, còn bám lấy sức mạnh của đảng để đè bẹp dân của họ, để tiếp tục thống trị trên đau khổ tận cùng của dân họ: đó là Tàu cộng, Bắc Hàn, Cu Ba và Việt Nam. Mỗi nước trên đều có một bài toán riêng, và vì ta là Việt Nam, ta thấy rằng bài toán Việt Nam xét dễ giải quyết nhất. Thế giới cho rằng Việt Nam đang bắt chước chính trị của Tàu cộng, cố bám lấy chính quyền, nhất định không buông tha, và sự hứa hẹn dân chủ, tự do, kinh tế thị trường v.v... trong nhiều năm qua, chỉ là bịa bợm, và những sự cởi mở tí ti hiện giờ đối với du khách hay Việt kiều về nước thăm lại quê hương chỉ là lớp phấn thoa ngoài da, không có thay đổi gì đáng kể đối với sự mong muốn có một giải pháp chính trị mà trong đó kinh tế có thể phát triển được.

Nói chung bọn Hà Nội chưa chịu nghe ai, vì chúng đã mồi nhiều thầy về dạy, mà vì chúng cứ ù lì như vậy, chẳng chịu nghe ai, cho nên thầy tối rồi thầy đi, lặng lẽ. Như năm ngoái, chúng mồi, rất âm ô, cựu thủ tướng

Singapore, Lý Quan Diệu, đến Hà Nội ở mấy tuần, và ông Lý Quan Diệu lại ra đi trong âm thầm vì Hà Nội cứ vẫn ù lì như lúc nào, cố vấn thương thặng đi mấy cũng “đang còn” vô ích.

Ông Lý Quan Diệu, rất “ngoại giao”, chỉ nói rằng, Việt Nam cần nhiều năm nữa mới chấn hưng được kinh tế để theo kịp các nước ở Đông Nam Á, nhưng báo chí Singapore đều bình luận rằng vì Việt Nam thiếu một lớp đất màu mỡ (tự do, dân chủ v.v...) thì chẳng cây cối hoa màu nào có thể đâm chồi nẩy mộng tốt đẹp được.

Vì Việt Nam đang có hơn một triệu người sinh sống rải rác trên khắp thế giới, Việt Nam có cái điều kiện về nhân lực, về thị trường và về việc kiếm vốn, rất giống trường hợp của ba con cọp Á Đông khác là Đài Loan, Hồng Kông và Nam Hàn. Và nếu thấy ba nước kia đã phát triển kinh tế mạnh mẽ như thế nào thì thế giới cũng mừng tượng được Việt Nam sẽ ra sao?

Nếu thấy rằng Việt Nam tự bắt chước theo Tàu cộng để tự giết lấy mình (về kinh tế) mà không biết hay không cần biết, trong khi Tàu cộng đang lâm vào thế bí, không có lối thoát nào cả, và thế giới thì “có thể” chẳng anh nào

muốn làm gì Tàu cộng, chỉ muốn để chúng yên thân như vậy, yếu ốm như vậy, mà dễ xử sự hơn.

Còn thế giới nhìn vào Việt Nam, rất muốn Việt Nam hùng mạnh lên, để cùng với Nhật, Ấn Độ, Nam Dương làm một thành trì vững chắc, chống chúa bọn Tàu cộng, về sau này.

Trong cái tranh tối, tranh sáng này, ta cho như Hà Nội đang “bit mắt bắt đê” thì một số nhỏ Việt kiều hải ngoại đang nhờ cậy một số con buôn cũng ngoại quốc, về chụp giựt một số “áp phe” nho nhỏ, rất bì ôi, rất dơ bẩn. Tôi thấy những việc làm ăn của bọn này đều nhỏ, chẳng đáng kể mấy, nhưng vẫn là một lối bơm dầu mỡ vào cho bọn cán bộ từ trên xuống dưới béo bở thêm, kéo dài cái thời kỳ “chịu đấm ăn xôi” này của bọn Hà Nội, dài thêm ra.

Trong 3, 4 năm qua, thế giới, IMF, Ngân Hàng Thế Giới, Quỹ Phát Triển Á Châu, và mấy nước có thiện chí, như Pháp, Đức, Nhật, Úc, Gia Nã Đại, Nam Hàn, Thụy Điển v.v... đã giúp ngân khoản cho Việt Nam để nghiên cứu rất nhiều dự án phát triển hạ tầng, phát triển kinh tế. Nhưng một vài công tác có tầm quốc tế (từ 50 triệu MK trở lên) đều chưa thực hiện được nổi, và một số thầu khoán, nhất là Pháp đã phải bỏ cuộc, mất tiền ký quỹ, và dĩ nhiên mất luôn cái tiền “nước” mà tất cả đều phải đóng, trước khi được nhận đơn thầu.

Tôi lấy một ví dụ: Một khế ước làm đoạn đường từ xa lộ Biên Hòa đi Long Thành. Một hãng thầu Pháp trúng thầu, nhưng phải bỏ cuộc, vì lỗ lă. Lý do: vật liệu như cát, đá, tự nhiên tăng lên gấp bội. Nhân công có khả năng thì không được tuyển. Các hầm đá, hầm cát tự nhiên bị bọn cán bộ địa phương sung công. Hàng nhập cảng cần cho công tác thì phải sử dụng nhiều tiền “nước” cho đủ loại người thì mới đem ra khỏi thương cảng, và nếu không biết dự trù món tiền nước này trong dự án trước khi đấu, thì bỏ cuộc là đúng. Một số nhà thầu nhỏ, thực hiện những công tác dưới 10 triệu MK, như bọn Nam Hàn, Thái, Tàu cộng v.v... quen với lối đút lót này đang còn tiếp tục vài công tác xây cất, nhưng triển vọng về những công tác lớn hơn thì rất u ám. Với bọn nhà thầu nhỏ này, tiền “nước” để được dự thầu cũng phải là 5/1000 (năm phần ngàn), nghĩa là với một công tác 10 triệu MK, mỗi nhà thầu phải đóng tiền ký quỹ, thêm với tiền “nước” này là \$50,000MK nữa. Món tiền nước này coi như mất toi. Với hàng nhập cảng, bạn phải săn tiền “nước” cho anh gác cổng, anh gác kho, anh trưởng ty Thương Cảng, anh chánh sở Xuất Nhập Cảng, anh Giám Đốc, rồi anh Tổng Giám Đốc nha Ngoại Thương.... Và đối với dân Hoa Kỳ, đút lót như vậy ở ngoại quốc cũng có thể đi tù, tại Mỹ này.

Vậy thì ai đang làm kinh tế tại Việt Nam và ai đã

thành công?

Đây là ba câu chuyện rất tiêu biểu:

1. Hiện giờ Việt Nam chưa được Hoa Kỳ liệt vào số những nước được đặc ân kinh tế (MFN) cho nên Việt Nam chưa thể làm ăn gì với Hoa Kỳ được. Tí dụ có nhiều người Nam Hàn đến mở xưởng may chung quanh Sài Gòn, dùng nhân công rẻ. Hàng làm xong được đưa về xứ họ, đóng bao bì khác để xuất cảng qua Mỹ. Hàng này phải rẻ hơn hàng của Việt Nam từ 10 đến 15%.

2. Kỹ nghệ du lịch đang phát triển mạnh, và một số hàng cần cho du khách, phải nhập cảng vào đều đều. Khi hàng nhập cảng chính thức đang gặp rất nhiều khó khăn thì bọn buôn lậu cứ việc đưa hàng về công khai, giá rẻ và hàng cung cấp rất mau lẹ. Chúng gây lũng đoạn cho kinh tế không nhỏ. Bọn con buôn đều là tay chân của cán bộ địa phương, ai dám động tới?

3. Cơ quan nhà nước thì cần mua sắm, xe hơi, cam nhông, máy đánh chữ, máy in v.v... nhưng nhà nước thì chưa đủ sức cung cấp, thế là bọn Việt kiều nhảy vô làm áp phe ngay. Chúng chỉ cần mấy cơ quan này xin cho chúng giấy phép nhập cảng không ngoại tệ. Hàng đưa về sẽ chia cho mấy cơ quan này một phần, số còn lại mấy cơ quan này cho bọn con buôn đem ra bán tự do. Cũng lại một hành động lũng đoạn kinh tế nữa.

Trên đây tôi mới dẫn chứng 3 ví dụ điển hình mà thôi, mà nhiều người cũng đã biết tới, và những áp phe này đều do Việt kiều chủ xướng, làm xong là chạy trốn, hay là biến mất đi một thời gian, làm hại cho kinh tế nước ta không phải là ít. Nhìn lại một số Việt kiều này thì cũng là bọn con buôn nham nhở trước đây, hay là con cháu của chúng, đang bắt tay với đám cán bộ địa phương.

Hiện giờ số người Việt di về thăm nhà mỗi ngày một đồng, và ở lại chơi 5, 7 ngày thì làm sao biết được hiện tình đất nước cho rõ ràng, cho nên mới chỉ thấy bên ngoài cởi mở, đã hồn hở tảng bốc cho Hà Nội và cố vỗ cho bạn bè nêu mau về giúp nước. Trong khi đó thì họ và con cái họ vẫn ăn nằm yên ổn tại nước ngoài.

Còn một số khác, hoạt động tại Hoa Thịnh Đốn và tại quận Cam, nửa úp, nửa mở, đang âm thầm hoạt động cho Hà Nội, trực tiếp có, gián tiếp thì nhiều hơn. Họ nghĩ rằng, Mỹ mà đã bắt tay với Hà Nội rồi thì chúng ta nên mau mau dọn đường cho chúng đến, trái thẳm đở, công tác nhanh lên đi. Số người phát cờ theo gió này thì lúc nào, nơi nào mà không có, nên đề phòng, nhưng đừng nén bặt tăm.

Trực tiếp đối đầu với những loại người trên, thành phần chống cộng cực đoan, chúng ta có nhiều, và luôn

luôn sẵn sàng biểu tình chống đối, bất kỳ nơi đâu, Pháp, Bỉ, Đức, Thụy Sĩ, và nhất là ở Hoa Kỳ. Những cuộc biểu tình, tuyệt thực, v.v. đã xảy ra hoài hoài và gây tiếng nói với quốc tế rất hữu hiệu. Bọn cán bộ Hà Nội hoạt động ở hải ngoại rất nể nang số người này, và chúng ta cũng rất kính phục họ, ở chỗ dấn thân, can trường, và cương quyết.

Nhung ta phải nên làm gì, khi đang đóng vai trí thức hải ngoại. Tiếng nói của chúng ta có hiệu lực cũng không kém những cuộc biểu tình chống đối, và Hà Nội chắc phải thấy sức mạnh của chúng ta khi họ nghiên cứu sự phát triển mau lẹ của Đài Loan, Hồng Kông và Nam Hàn. Chúng ta đang có, và dĩ nhiên Hà Nội đang không có, ba điều kiện cần cho việc phát triển kinh tế, mà tôi đã nói ở trên: hiểu biết (know how hay là technology) thị trường và vốn. (Khi dấn thân vào ngành tài chánh quốc tế, bạn mới biết cần vốn bao nhiêu cũng có, nếu phía tư bản đầu tư thấy có lợi, và có bảo đảm.)

Nếu lập trường của ta là nhất nhất chống cộng, và tiếng nói của ta phải trung thực là tiếng nói của dân ta đang khao khát tự do, dân chủ, chúng ta không ngàn ngại đi gặp Hà Nội bất kỳ nơi nào, để bàn thảo bất kỳ một vấn đề nào, một dự án nào, không phải họp là hợp tác, nhưng họp là để khuyến cáo, để làm áp lực, và để chỉ trích. Sự tham gia tích cực này sẽ cho một số chúng ta có cơ hội tiếp xúc, gặp gỡ chính quyền Hà Nội. Một người chỉ trích rồi khuyến cáo chưa đủ, trăm người, ngàn người nói ra, nhất định phải có kết quả.

Tôi còn nhớ một chuyện rất điển hình sau đây: năm ngoái một phái đoàn Hà Nội xin qua gặp Hội Đồng Kinh Tế Âu Châu để xin viện trợ. Trước khi phái đoàn Hà Nội tới Bruxelles và Geneva (hai nơi có trụ sở kinh tế của HĐKTAC) thì hội đồng có mời ông Bùi Văn Thinh (là đại sứ của Pháp tại hội đồng này) đến nói chuyện với hội đồng trước. Vì ông Thinh là một nhà vừa kinh tế vừa ngoại giao có tài và ông là người qua về Việt Nam hàng năm, cho nên ông Thinh có tiếng nói mà thế giới rất chú ý. Ông Thinh bày tỏ ý kiến rất rõ ràng và quyết liệt rằng Việt Nam chưa đủ tư cách để nhận viện trợ hữu hiệu. Ông chỉ trích Việt Nam ở mấy điểm sau đây:

– Đảng đã quá chi phối cơ quan hành chánh khiến hành chánh bị lũng đoạn và quyền hành của Hà Nội rất giới hạn.

– Việt Nam không có luật pháp bênh vực nhà đầu tư, cho nên đầu tư là phá sản, không chóng thì chầy.

– Việt Nam thiếu chuyên viên trong mọi ngành hoạt động kinh tế, hay nói trắng ra là những người có học, có kinh nghiệm thì không được sử dụng.

Sau buổi nói chuyện của ông Bùi Văn Thinh (báo có tường thuật đầy đủ) cuộc viếng thăm xin viện trợ của Hà

Nội đã thất bại hoàn toàn.

Đấy các bạn xem, chúng ta không cần súng, nhưng chúng ta còn mạnh gấp mấy người cầm súng, làm sao Hà Nội không nể chúng ta.

Tuy nhiên chúng ta cũng cứ tham gia vào những cuộc biểu tình chống đối, bất kỳ ở đâu, lúc nào, mà chúng ta có cơ hội tham gia, hoàn toàn theo lối dân chủ.

Và trước khi kết thúc bài này, tôi xin viện dẫn một số bằng chứng cho thấy Việt Nam có rất nhiều triển vọng khuếch trương kinh tế, để di dân tới việc bắt kịp các nước Á Đông, từ chỗ khiêm tốn lúc ban đầu để di dân đến chỗ phú cường, thịnh vượng.

Nói đến kinh tế nhiều người đã nghĩ đến việc thu ngoại tệ về để làm mức do sự thành công. Như vậy cũng đúng phần nào trong bài toán kinh tế rất phức tạp, khó khăn.

Sau đây là những hoạt động về kinh tế, đem ngoại tệ về:

1. Ký nghệ du lịch.
2. Xuất cảng nguyên liệu như dầu hỏa, than đá, cát, quặng sắt, đồng v.v...
3. Nông sản, ngư sản và thực phẩm biến chế (bún, bánh phở chẳng hạn...)
4. Hàng biến chế nhờ nhân công rẻ (áo quần, xách tay, vali v.v...)
5. Sản phẩm kỹ nghệ, bán kỹ nghệ (ráp xe hơi, xe gắn máy, phụ tùng xe hơi, xe gắn máy, máy bơm, máy châm vịt v.v...)
6. Xuất cảng nhân công.
7. Thủ công nghệ.
8. Chuyên chở: đường biển, đường hàng không, đường bộ v.v...
9. Dịch vụ hết sức chuyên môn: lập dự án kỹ thuật, tiền tệ, thông tin, ngân hàng v.v....

Mức thu của ta hiện giờ và trong 5 năm tới:

	Hiện giờ	trong 5 năm tới
1. Du lịch (hiện giờ 1T người)	3 tỷ MK	6 tỷ MK (2T ng.)
2. Dầu hỏa (dầu thô , 5T/tấn/năm)	500T/MK	1 tỷ MK
3. Gạo, ngư sản	400T/MK	1 tỷ MK
4. Nhân công rẻ: 3T ng.	Không đáng kể	3 tỷ MK
5. Nhân công chuyên môn giỏi và rẻ: 500,000	Không đáng kể	1 tỷ MK
6. Nhân công rẻ: 500,000	Không đáng kể	1 tỷ MK
7. 500,000 ng	Không đáng kể	100 đến 300T/MK
8. Chuyên chở	Không đáng kể
9. Chuyên môn	Không đáng kể